

Σταυροαναστάσιμοι

Μηματισμοί

ἐ κορυφαῖες θέσεις ποιμαντικοῦ, σωτηριολογικοῦ καὶ ἀνθρωπολογικοῦ ἐνδιαφέροντος ἡ Ἐκκλησία μᾶς ἀνοίγει καὶ ἐφέτος τὴν Ὡραία Πύλη τῆς Ἁγίας Μεγάλης Ἑβδομάδος, γιὰ νὰ μᾶς εἰσοδεύσει στὰ εὐκτάνυκτα ἱερὰ Γεγονότα, τῶν Ἀχράντων Παθῶν, τῆς Ἀνώμου Ταφῆς καὶ τῆς φωτεινῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μακάριοι, ὅσοι αὐτὲς τὶς Ὡρες τῶν ἱερῶν Δρωμένων κατορθώνουν νὰ ἐμβιώνουν τοὺς ρυθμοὺς τους, ἀλλὰ καὶ νὰ φωτίζουν τὸ δρόμο τους μὲ τὶς λαμπάδες τῶν φρονίμων Παρθένων, ποὺ δὲν καθεύδουν, ἀλλὰ

ἀναμένουν τὸν Νυμφίο (πρβλ. Μτθ. 24,), μεταποιώντας τὴν ὅλη τους βιοτὴ σὲ μία μεγάλη ἀναμονή (Ἀπ.22, 20)

Ἀπὸ τοὺς στρωμένους δρόμους μὲ φοινικόκλαδα καὶ μὲ τὰ ἱμάτια τοῦ ἐνθουσιασμένου λαοῦ τῆς ἐαρινῆς Ἱερουσαλήμ, ἀρχίζουν οἱ βηματισμοὶ οἱ σταυροναστασιμοὶ, καθὼς ἀκολουθοῦμε τὸ ὄναριό μὲ τὸν σιωπηλὸ, προβληματισμένο καὶ κατὰ

πάντα περίλυπο Ἰησοῦ ποὺ εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν. Κι εἶναι περίλυπος, γιὰτὶ συνειδητοποιεῖ πὼς δὲν τὸν κατάλαβαν, δὲν τὸν πρόσεξαν, δὲν τὸν εἶδαν ὡς σωτῆρα καὶ ἰατρό, ἀλλ' ὡς ἓνα ἀκόμα ἐπίγειο ἄρχοντα μὲ πεπερασμένες δυνατότητες καὶ ἀνησυχίες. Γιὰ νὰ συνεχιστοῦν οἱ βηματισμοὶ σ' ἐκεῖνο τὸ λιτὸ, ἀπέριττο καὶ μισοφωτισμένο τὸ Ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπου τελεῖται ὁ Δεῖπνος ὁ

Μυστικός και συντελείται ή πρώτη Εύχαριστιακή Σύναξη, για να συνεχιστεί, ίδια κι απαράλλακτη, από τότε, μέχρι σήμερα και έως της της συντελείας.

Ωστόσο αυτό που σημασιοδοτεί περισσότερο τη Μεγαλοβδομαδιακή ευκατάλυκτη περίοδο είναι ή θλίψη του Κυρίου μας, ή οποία και εκφράζεται με τα σημαδιακά Του λόγια "Περίλυπός ἐστιν ή ψυχή μου έως θανάτου". (Μτθ. 26, 38). Τι να σημαίνουν, άραγε για μᾶς τὰ θεία αὐτὰ ρήματα;

Τὸ Ὑπερῶ, λοιπὸν, τὸ Μέγα Ἀνώγειον, πὸ ἐνῶ καταυγάζεται ἀπὸ τὸ θεῖο φῶς τῆς παρουσίας Του, ἔχει ἀναμεσά του και τοὺς σκοτεινοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι, ἂν και μετέχουν τῆς Εὐχαριστίας, δὲν τὴν κατανοοῦν και περισσότερο δὲν τὴν ἀποδέχονται ὡς κοινωνία ἀγάπης, ἀλλὰ τὴν παραμερίζουν και εισοδεύουν στὸ σκοτάδι τῆς δολιότητος και τῆς **μισανθρωπίας**. Μὲ κορυφαῖο ἐκπρόσωπο τὸν Ἰούδα, ὁ ὅποιος, ἀκόμα και τὴν ὥρα τῆς μεταμέλειάς του δὲν κατόρθωσε νὰ ἀποβάλλει τὸ τραγικὸ του προσωπεῖο και νὰ σκεφτεῖ ψύχραιμα και με γνώμονα τὰ ὅσα εἶχε διδαχτεῖ κοντὰ στὸν Διδάσκαλο: τὴν ἐπιστροφή δηλαδὴ τοῦ Ἀσώτου, τὴ σῶφρονα μεταστροφή τοῦ Ζακαχαίου, τὴ δικαίωση τῆς πόρνης και τόσα ἄλλα..... Γι' αὐτὸ και δὲν κράτησε μέσα του, παρὰ μονάχα τὴ ντροπὴ και τὴν αὐτοδικαίωση.....

Συνήθως, ὅταν ἀκοῦμε τίς εὐαγγελικὲς περικοπὲς τοῦ Ὁρθρου τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ἢ τὰ λεγόμενα Δώδεκα Εὐαγγέλια, ἐπικεντρώνουμε τὸ ἐνδιαφέρον μας στὰ ὅσα διαδραματίζονται στὸ ναὸ με τὴν ἔξοδο και τὴ λιτανεία τοῦ Ἐσταυρωμένου. Ἔτσι, πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ πού προηγοῦνται αὐτῆς τῆς ἱερῆς στιγμῆς, ἀπομένουν στὴν ἀφάνεια και πολὺ περισσότερο δὲν τὰ λαμβάνουμε ὑπόψιν μας, με ἀποτέλεσμα νὰ χάνουμε μιὰν ἀκόμη εὐκαιρία στὸ νὰ παρατηρήσουμε και νὰ κατανοήσουμε τίς τελευταῖες γήινες στιγμὲς τοῦ Χριστοῦ και, φυσικά, νὰ

συνειδητοποιήσουμε και νά ἐμβιώσουμε τό κορυφαῖο γεγονός τῆς μοναξιάς Του. Γι' αὐτό και οἱ Πασχαλιές μέ τά Μεγαλοβδόμαδά τους μᾶς φαίνονται, χρόνο μέ τό χρόνο, ὅλο και πιό ἀνούσιες, τυπολατρικές και συνηθισμένες.

Ἄν ὅμως παρακολουθήσουμε μέ τή δέουσα εὐλάβεια τήν ὅλη πορεία τῶν γεγονότων, ἀπό τό Δεῖπνο μέχρι τήν ὥρα τῆς Προδοσίας και τῆς συλλήψεως Του, θά διαπιστώσουμε πώς παράλληλα μέ τήν Ἀγωνία τοῦ Κυρίου συμπορεύεται και ἡ τέλεια μοναξιά Του· αὐτή δηλαδή πού ἐκφράζεται μέ ἐκεῖνον τόν καθαρά ἀνθρώπινο λόγο, λόγο πού διατρέχει τούς αἰῶνες μέ τήν ἴδια δυναμική και βαρύτητα και γίνεται ὁ κοινός λόγος ὅλων ἐκείνων πού ζοῦν ὀριακές στιγμές ἀγωνίας, ἀνησυχίας και πόνου: "Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου". Τί ἄλλο, στ' ἀλήθεια περιμένουμε ν' ἀκουσουμε ἀπό Κάποιον πού ροκανίζεται τό εἶναι Του ἀπό μύρια ἐρωτήματα και πικρία; Πικρία και ἀπόγνωση πού διερμηνεύεται ἀπό τόν ὕμνογράφο μέ τό, "Λαός μου τί ἐποίησάς σοι και τί μοί ἀνταπέδωκας.....;"

Στήν Ὁρθόδοξη Εἰκονογραφία και μάλιστα ἄν σταθοῦμε στήν εἰκόνα/παράσταση τῆς εἰσόδου τοῦ Κυρίου στά Ἱεροσόλυμα (πρβλ. Ἰω. 12,12- 18), τότε εὐκρινῶς θά παρατηρήσουμε ὅτι τό Πρόσωπο Του ἔχει μιᾶ περίσκεψη, ἓνα ἴχνος πικρίας και μιᾶ σοβαρότητα, πού φανερώνει προβληματισμό, ἀλλά και ἀποχή ἀπό τά ὅσα συμβαίνουν γύρω του. Γι' αὐτό και σωπαίνει· γι' αὐτό και δέν χαιρετᾶ, δέν εὐλογεῖ, δέν θαυματουργεῖ, δέν προσέχει τά ὡσανά....."Ὅλ' αὐτά ξέρει πώς ἀποτελοῦν και εἶναι τά σημάδια μιᾶς πορείας πού μέλλει νά διανύσει. Ὅπως, ἄλλωστε, τό εἶχε προειπεῖ: "Ἴδού ἀναβαίνωμεν εἰς Ἱεροσόλυμα και ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι και τοῖς γραμματεῦσι, και κατακρινούσιν αὐτόν θανάτῳ και παραδώσουσιν αὐτόν τοῖς ἔθνεσι, και ἐμπαίξουσιν αὐτῷ και μαστιγώσουσιν αὐτόν και

ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καί ἀποκτενοῦσι αὐτόν, καί τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται"(Μαρκ. 10,32-34).

Σέ παράλληλο δρόμο, μέ αὐτό τοῦ Ἰησοῦ, πορεύεται καί ὁ κάθε ποιμένας, ἀλλά καί ὁ κάθε πιστός.. Μόνο πού αὐτός δέν ἔχει τόν ἀπαραίτητο πνευματικό ὄπλισμό, γι' αὐτό καί ἀρέσκεται στό νά δέχεται τίς ἐπευφημιεῖς τοῦ κόσμου, ν' ἀκούει κολακεῖες, νά ἀριθμεῖ τούς περὶ αὐτόν ἐπώνυμους καί ἀνώνυμους, γιά νά αισθάνεται μιὰ σιγουριά καί μιάν ἀσφάλεια. Ἀσφάλεια προσωρινή ὅπως πάντα καί μικρῆς, ἕως ἐλάχιστης χρονικῆς διάρκειας μόνο. Γιατί ὅταν πάψουν τά ὠσσανά, αὐτό τό διαχρονικό, δηλαδή, χειροκρότημα, ὅταν ὁ καθένας πάρει τό δρόμο γιά τό σπίτι του καί ἀπομείνουν στούς νυχτωμένους δρόμους μονάχα τά σημάδια μιᾶς πορείας, τότε ἀρχίζει κι ἡ ἀντίστροφη μέτρηση, ἀφοῦ σέ λίγο διάστημα-πόσο ἄραγε;- θ' ἀρχίσουν τά "πονηρά συμβούλια", θ' ἀναζητοῦνται οἱ δόλιοι καί οἱ φιλάργυροι-πάντα μέσ' ἀπό τόν κύκλο τό στενό τοῦ ποιμένα-κι ὕστερα θὰ σχεδιάζεται ὁ τρόπος τῆς προδοσίας. Τῆς ὅποια προδοσίας.....

Ὅχι, δέν θά ὑπάρξει κανένας κῆπος μέ ἐλιές πού τό φύλλωμά τους θ' ἀσημίζει στό νυχτωμένο ἀνοιξιάτικο λυκόφως· οὔτε κάποια σπεῖρα "μετά φανῶν λαμπάδων καί ὄπλων"(Ἰω. 18,4) θά φανεῖ. Ἀρκεῖ μία ἐπίσκεψη, ἕνα τηλεφώνημα, μία ἐπιστολή, ἕνα δημοσίευμα, κάποια συνάντηση, γιά νά ξεδιπλωθεῖ τό μεγαλεῖο τῆς ἀγωνίας, νά ὑφανθεῖ ὁ χιτώνας τῆς ἀπελπισίας καί νά στραγγίσει ἡ ψυχή ἀπό τήν δίψα τῆς ἀπουσίας ἀδελφῶν καί φίλων. Τότε ἀσφαλῶς ἐκεῖνα τά λόγια, "οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ"(Μτθ. 26, 40), θά γίνουν ἡ μόνη του βακτηρία, ἀφοῦ θά φέρει σιμά του Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος "περίλυπος" ἔζησε τή μαρτυρική τή μοναξιά καί ἄφησε τόν ἰδρῶτα Του νά ποτίσει τό χῶμα τῆς Ἱερουσαλήμ, γιά ν' ἀνθίσει ἐκεῖ ἡ ἐλπιδοφόρος προτροπή: "γρηγορεῖτε καί προσεύχεσθε, ἵνα μή εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν"(Μτθ. 26, 41-42).

Αἰῶνες τώρα ἀκούγεται στίς ἐκκλησιές, στίς ἀνθρώπινες συνάξεις δηλαδή, ὁ Κυριακός λογος "περίλυπός ἔστιν ἡ ψυχή μου...." καί ἐλάχιστοι, μετρημένοι στά δάχτυλα συνειδητοποιοῦν τήν Ἀγωνία Του καί Τόν συντρέχουν. Τόν συντρέχουν δηλαδή, μέ τήν κατάθεση τῆς ψυχῆς τους στά τίμια χέρια Του. Δέν περιμένουν τά τετελεσμένα, ὅπως εἶναι ὁ Σταυρός καί ὁ θάνατος, ἀλλ' ἀγρυπνοῦν μαζί Του, τόν περιμένουν νά φανεῖ στήν ὅποια πλατεῖα τοῦ κάθε ἄτολμου Πιλάτου, γιά νά τόν συντρέξουν, ὅσο τούς εἶναι βολετό, καί καρτεροῦν "ἰδεῖν τό τέλος"(Μτθ.26, 59). Γιατί μονάχα αὐτοῖ ξέρουν τί σημαίνει νά περιμένεις τό «Ὁψέ Σαββάτω τῆ ἐπιφωσκούση....."(Μτθ.28, 1) , ὅπως τό προεῖπε ἄλλωστε καί ὁ Ἰδιος, ἐνῶ μία μεγάλη μερίδα δέν τὸ εἶχε τότε πάρει στά σοβαρά, ὅπως καί σήμερα.....Δυστυχῶς.

π. Κων. Ν. Καλλιανός